

PC-001-014306

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

May / June - 2018

Sanskrit : Paper - ECT - 03

(Vedantashastra) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 014306

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ नीयेनाभांथी कोर्ष पशु भे भंत्रोनो आवश्यक नोध साथे अनुवाद करो : १४
1 Translate any **two** of the following Mantras with 14
necessary notes :
- (१) यद्वाचाऽनभ्युदितं येन वागभ्युद्यते ।
तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि नेदं यदिदमुपासते ॥ (केनोपनिषद् १/४)
- (२) प्रतिबोधविदितं मतममृतत्वं हि विन्दते ।
आत्मना विन्दते वीर्यं विद्यया विन्दतेऽमृतम् ॥ (केनोपनिषद् २/४)
- (३) ब्रह्म ह देवेभ्यो विजिग्ये तस्य ह ब्रह्मणो विजये देव अमहीयन्त ।
त ऐक्षन्तास्माकमेवायं विजयोऽस्माकमेवायं महिमेति ॥ (केनोपनिषद् ३/१)
- (४) तस्यैष आदेशो यदेतद्विद्युतो व्यद्युतदा ३ इतीन्यमीमिषदा ३
इत्यधिदैवतम् ॥ (केनोपनिषद् ४/४)
- २ नीयेनाभांथी कोर्ष पशु भे कारिकाओ आवश्यक नोध साथे १४
अनुवाद करो :
2 Translate any **two** of the following Kaarikas with 14
necessary notes :
- (१) प्रपञ्चो यदि विद्येत निवर्तेत न संशयः ।
मायामात्रमिदं द्वैतमद्वैतं परमार्थतः ॥ (माण्डूक्योपनिषत् १/१७)
- (२) अभावश्च रथादीनां श्रूयते न्यायपूर्वकम् ।
वैतथ्यं तेन वै प्राप्तं स्वप्न आहुः प्रकाशितम् ॥ (माण्डूक्योपनिषत् २/३)
- (३) घटादिषु प्रलीनेषु घटाकाशदयोः यथा ।
आकाशे सम्प्रलीयन्ते तद्वज्जीवा इहात्मनि ॥ (माण्डूक्योपनिषत् ३/४)
- (४) तस्मान्न जायते चित्तं चित्तदृश्यं न जायते ।
तस्य पश्यन्ति ये जातिं खे वै पश्यन्ति ते पदम् ॥ (माण्डूक्योपनिषत् ४/२८)

- ३ उपनिषदोना वषर्य-विषयो पर सविस्तर नोध लषो. १४
3 Write a detailed note on the subject matter of Upanishadas. 14

अथवा / OR

- ३ भारतीय तत्त्वज्ञानना क्षेत्रमां उपनिषदोना प्रदानने सविस्तर वर्णवो. १४
3 Write a detailed note on contribution of 'Upanishadas' to Indian philosophy. 14
- ४ केनोपनिषदने ब्रह्मविद्यानी प्राप्तिना उपायोनी यर्या करो. १४
4 Discuss the penances for attaining ब्रह्मविद्या according to केनोपनिषद् । 14

अथवा / OR

- ४ माण्डूक्योपनिषदने आधारे 'आत्मनः अद्वैतत्वं'नी सविस्तर समीक्षा करो. १४
4 Criticize the 'आत्मनः अद्वैतत्वं' according to माण्डूक्योपनिषद् । 14
- ५ नीयेनामांथी कोर्य पशु भे पर टूंकनोध लषो : १४
5 Write short notes on any two of the following : 14
- (१) छान्दोग्योपनिषदः परिचयः
(२) मनसो मनो
(३) सोऽयमात्मा चतुष्पात्
(४) वैतथ्यप्रकरणम् ।